

P7_TA(2011)0264

Viac ako HDP – Meradlo pokroku v meniacom sa svete

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. júna 2011 o téme Viac ako HDP – Meradlo pokroku v meniacom sa svete (2010/2088(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. augusta 2009 nazvanom Viac ako HDP – Meradlo pokroku v meniacom sa svete (KOM(2009)0433),
- so zreteľom na konferenciu na tému Viac ako HDP, ktorú v novembri 2007 v Bruseli usporiadali Parlament, Komisia, Rímsky klub, WWF a OECD,
- so zreteľom na správu komisie na meranie hospodárskej výkonnosti a sociálneho pokroku (Stiglitzova správa) predloženú 14. septembra 2009,
- so zreteľom na celosvetovú iniciatívu Ekonomika ekosystémov a biodiverzity (TEEB), ktorú v júni 2007 schválili lídri krajín G8+5, a na jej výsledky zverejnené v rokoch 2009 a 2010,
- so zreteľom na Sternov dokument s názvom Preskúmanie hospodárskych dôsledkov klimatických zmien uverejnený 30. októbra 2006,
- so zreteľom na istanbulsú deklaráciu podpísanú počas 2. svetového fóra OECD o štatistike, vedomostiach a politike z 30. júna 2007,
- so zreteľom na závery zo zasadnutí Európskej rady z 10. a 11. decembra 2009, z 25. a 26. marca 2010 a zo 17. júna 2010,
- so zreteľom na závery Rady z 10. novembra 2009 (hospodárske a finančné záležitosti) o štatistike,
- so zreteľom na závery Rady z 23. októbra 2009 (životné prostredie) o environmentálne efektívnej ekonomike v kontexte lisabonského programu na obdobie po roku 2010 a stratégiu trvalo udržateľného rozvoja EÚ,
- so zreteľom na návrh Komisie na nariadenie o európskych environmentálnych ekonomických účtoch (KOM(2010)0132),
- so zreteľom na integrované usmernenia EÚ 2020 pre európsku hospodársku politiku a politiku zamestnanosti, ktoré Komisia navrhla 27. apríla 2010,
- so zreteľom na oznámenia o európskej verejnej správe: Lepšie zákonodarstvo (KOM(2002)0275), Strategické hodnotenie programu Lepšia právna regulácia v Európskej únii, (KOM(2006)0689), Druhé strategické hodnotenie programu Lepšej právnej regulácie v Európskej únii (KOM(2008)0032) a Tretie strategické hodnotenie programu Lepšia právna regulácia v Európskej únii (KOM(2009)0015),
- so zreteľom na akčný plán EÚ pre trvalo udržateľnú spotrebu a výrobu a trvalo

udržateľnú priemyselnú politiku (KOM(2008)0397),

- so zreteľom na existujúce štatistické nástroje, ako sú prieskum EU-SILC, zisťovanie pracovných síl (LFS), eurobarometre, výskum európskych hodnôt a európsky sociálny výskum (ESS),
 - so zreteľom na európsky výskum kvality života (EQLS) koordinovaný nadáciou Eurofound, ktorý poskytuje komplexný obraz o kvalite života a životných podmienkach v európskych krajinách (zahŕňa všetky členské štáty EÚ a kandidátske krajiny) a obsahuje viac než 120 ukazovateľov poskytujúcich porovnateľné údaje za jednotlivé krajiny¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenia z 10. marca² a zo 16. júna 2010³ o stratégii EÚ 2020, na svoje uznesenie z 8. októbra 2009⁴ o samite G-20 z 24. a 25. septembra 2009 v Pittsburgu, na svoje uznesenie z 15. júna 2006⁵ o revidovanej stratégii trvalo udržateľného rozvoja a na svoje uznesenie z 24. apríla 2008⁶ o zelenej knihe o trhovo orientovaných nástrojoch na účely environmentálnej politiky a súvisiacich politík,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a stanoviská Výboru pre hospodárske a menové veci, Výboru pre rozvoj, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a Výboru pre regionálny rozvoj (A7-0175/2011),
- A. keďže všetky medzinárodné inštitúcie si stále viac uvedomujú, že treba zlepšiť údaje a ukazovatele, ktoré by slúžili na doplnenie HDP ako ukazovateľa celkového vývoja spoločnosti,
1. víta oznámenie Komisie Viac ako HDP – Meradlo pokroku v meniacom sa svete ako možný doplňujúci nástroj, ktorý prispeje k zlepšeniu politickej analýzy a diskusií;
 2. zdôrazňuje, že HDP je ukazovateľom hospodárskej a trhovej činnosti, ktorý sa stal štandardným kritériom, ktorý používajú politickí činitelia na celom svete; zdôrazňuje, že HDP je meradlom výroby a nie environmentálnej udržateľnosti, efektívnosti využívania zdrojov, sociálneho začleňovania a sociálneho pokroku vo všeobecnosti; okrem toho zdôrazňuje, že tento údaj môže zavádzať v tom zmysle, že opatrenia na obnovu po určitých udalostiach, ako sú havárie a prírodné katastrofy, sa považujú za príspevok a nie za náklad;

¹ EQLS sa týka týchto hlavných oblastí súvisiacich s koncepciou kvality života: ekonomické zdroje, nedostatok; zdravie a dostupnosť zdravotnej starostlivosti; zamestnanosť a kvalita pracovných miest; rovnováha medzi prácou a rodinou; rodinné vzťahy a podpora; sociálne začlenenie/vylúčenie (spoločenský život a sociálna účasť); vzdelávanie a odborná príprava; kvalita bývania a miestne životné prostredie; sociálny kapitál a kvalita spoločnosti; kvalita verejných služieb; subjektívny blahobyt (vrátane šťastia, životnej spokojnosti a optimizmu do budúcnosti).

² Ú. v. EÚ C 349 E, 22.12.2010, s. 30.

³ Prijaté texty, P7_TA(2010)0223.

⁴ Ú. v. EÚ C 230 E, 26.8.2010, s. 1.

⁵ Ú. v. EÚ C 300 E, 9.12.2006, s. 487.

⁶ Ú. v. EÚ C 259 E, 29.10.2009, s. 86.

3. konštatuje, že popri meraní hospodárskeho rozvoja a produktivity existujú aj ďalšie ukazovatele, ktoré ovplyvňujú a vystihujú životnú úroveň v krajine a ktoré sa dosiaľ nekvantifikovali, hoci existujú relevantné ukazovatele;
4. zdôrazňuje potrebu vytvoriť dodatočné ukazovatele na meranie strednodobého a dlhodobého hospodárskeho a sociálneho pokroku; požaduje, aby sa vytvorili jasné a merateľné ukazovatele, ktoré zohľadnia zmenu klímy, biodiverzitu, efektívnosť využívania zdrojov a sociálne začlenenie; okrem toho požaduje vytvorenie ukazovateľov, ktoré sa bližšie zamerajú na hľadisko domácností a budú odrážať príjmy, spotrebu a bohatstvo;
5. víta iniciatívu Komisie na prezentovanie indexu zaťaženia životného prostredia, ktorý sa bude predkladať spolu s HDP a ktorý bude v úvodnej fáze zahŕňať tieto hlavné oblasti environmentálnej politiky: zmena klímy a využívanie energie, príroda a biodiverzita, znečistenie ovzdušia a vplyvy na zdravie, využívanie a znečistenie vôd, vznik odpadu a využívanie zdrojov;
6. očakáva, že presun pozornosti na širšie a trvalo udržateľnejšie ukazovatele povedie aj k systematickejšiemu zameraniu sa na sociálne a environmentálne činitele v rozvojových krajinách vrátane zmeny klímy, biodiverzity, zdravia, vzdelávania a riadenia a že sa tým umožní, aby sa rozvojové politiky zamerali na ľudí, ktorí najviac potrebujú pomoc a sú najviac znevýhodnení; zdôrazňuje, že takéto ukazovatele by mali byť zlučiteľné a v súlade s existujúcimi celosvetovými iniciatívami, ako je index ľudského rozvoja OSN;
7. zdôrazňuje, že treba merať kvalitu života v spoločnosti; domnieva sa, že dosiahnutie a udržanie kvality života zahŕňa významné konsenzuálne faktory, akými sú zdravie, vzdelávanie, kultúra, zamestnanosť, bývanie, životné prostredie atď.; zastáva názor, že ukazovateľom, ktorými sa merajú tieto faktory, by sa mala pripísať významnejšia úloha; navrhuje, aby sa ukazovatele výskumu EQLS, ktoré pokrývajú základné oblasti kvality života, ďalej rozpracovávali súčasne s rozvojom kvalitatívnych aj kvantitatívnych metód merania;
8. berie na vedomie opatrenia a nástroje prijaté na európskej úrovni s cieľom merať a analyzovať možné dôsledky legislatívnych iniciatív na pokrok, ako sú hodnotenia vplyvu vrátane analýz nákladov a prínosov, nákladovej efektívnosti a analýz založených na viacerých kritériách, hodnotenia rizika, zhromažďovania údajov, štatistiky, environmentálnych ekonomických účtov, politických analýz na rôznych politických úrovniach, správ o monitorovaní vykonávania a presadzovania predpisov a hodnotenia vykonávaného v rôznych oblastiach právnych predpisov EÚ; v plnej miere podporuje vytvorenie pevného právneho rámca pre európske environmentálne ekonomické účty ako pozitívny krok v procese „viac ako HDP“;
9. berie na vedomie, že na medzinárodnej úrovni sa čoraz viac zisťujú nedostatky, ktoré má HDP ako ukazovateľ sociálneho pokroku, prírodných zdrojov a ekosystémových služieb a výrazných transformácií, napr. tých, ktoré vyplývajú zo zmeny klímy a trvalo udržateľného rozvoja; uznáva pokrok dosiahnutý v rámci rozličných fór, okrem iných napr. v UNDP, Svetovej banke a OECD, ako aj Komisiou, pri vývoji ukazovateľov na meranie a analýzu pokroku;
10. zdôrazňuje význam dosiahnutia dohody o systémovom prístupe k vytvoreniu koherentného systému „Viac ako HDP“, ktorý prispeje k zlepšeniu politickej analýzy

a diskusie;

11. zdôrazňuje, že hlavnou úlohou je vypracovať jasný a zrozumiteľný súbor ukazovateľov, ktoré by boli zároveň konzistentné z teoretického hľadiska, politicky relevantné a empiricky merateľné a zaručili by porovnateľnosť medzi krajinami a regiónmi; zdôrazňuje, že je nutné, aby sa táto práca uskutočnila v úzkej spolupráci s inými relevantnými inštitúciami a organizáciami;
12. zdôrazňuje, že je potrebné vypracúvať spoľahlivé, harmonizované a včasné štatistiky a získavať dlhodobé súbory údajov a ukazovateľov, ktoré by sa mohli použiť na plánovanie budúceho vývoja a tvorbu politík; odporúča, aby sa lepšie využívali a spájali rôzne databázy spravované orgánmi verejnej moci a aby sa v jednotlivých členských štátoch používala podobná metodika a spoločné normy, vymedzenia, klasifikácie a účtovné pravidlá s cieľom zabezpečiť kvalitu a porovnateľnosť údajov; požaduje, aby sa údaje zhromažďovali a spracúvali v súlade so zásadou odbornej nezávislosti, nestrannosti, objektivity, štatistickej dôveryhodnosti a efektívnosti nákladov, pričom treba dôsledne dbať na aspekty ochrany osobných údajov; domnieva sa, že Eurostat by mal v tomto procese zohrávať zásadnú úlohu;
13. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.